

ACIBADEM

EL HİJYENİ

Hazırlayan: SELDA DEMİR
Acıbadem Fulya Hastanesi
8. Kat Klinik Eğitim Hemşiresi

- ✓ El yıkama günlük yaşantı içinde her şeyden önce kişinin kendi sağlığı için önemliyken, çalışma ortamında, diğer kişilerin sağlığı için de önem kazanmaktadır.
- ✓ Başta sağlık sektörü olmak üzere bir çok iş kolunda, çalışanların el yıkamasındaki aksaklıklar, hızla toplumu tehdit eden ciddi sorunlara yol açabilmektedir.

- ✓ El hijyeni, ellerin normal sıvı sabun / antiseptik ajan ve su ile yıkanarak yada; alkolsüz susuz el antiseptiği ile ovuşturularak geçici floranın uzaklaştırılmasıyla sağlanır.
- ✓ Doğru el hijyeni tekniği, sıvı sabunun yada; alkollü el antiseptiğinin avuç içi, el sırtı, parmak araları, tırnak yüzeyle ve bileklerin her tarafına temas ederek temizlenmesidir.

- ✓ Hastaneye yatan hastaların % 5 ile % 15' inde hastane infeksiyonu gelişir.
- ✓ Uygun el hijyeni, sağlık personeli ve hastalar arasındaki mikroorganizma transferini ve fekal-oral geçişi önlemede en etkili yöntemdir.

- u Göreve başlamadan önce ve görev bitiminden sonra
- u Kişisel ihtiyaçların (yemek yeme, tuvalet) giderilmesinden önce ve sonra,
- u Gözle görülür kirlilik durumunda,
- u Hasta ile her temas öncesinde ve sonrasında,
- u Hasta bakımında, kullanılan aletlere temas öncesinde ve sonrasında
- u Hastaya girişimsel bir işlem yapmadan önce ve sonra
- u İmmün sistemi baskılanmış ve yenidoğan ünitesindeki hastalar ile temas öncesi ve sonrası
- u Vücut sıvı ve sekresyonları ile, bütünlüğü bozulmuş cilt veya mukoz membranlarla temas sonrasında
- u Eldiven giymeden önce ve sonra

- u **Sosyal el yıkama:** Elde gözle görünür kir ve geçici mikroorganizma florasının uzaklaştırılmasıdır.
- u El yıkama öncesinde takı ve mücevherler çıkarılır, akmakta olan su altında eller ıslatılır, avuç içine sıvı sabun alınır bilekler avuç içi, parmak araları, tırnakların kenarları ve uçları iyice köpürtülerek yıkanır. **En az 15 sn sürer.**

Hijyenik el yıkama

Hijyenik el yıkamanın süresi sosyal el yıkamadan daha uzundur. **En az 15-30 sn sürer**

Avuç içi, parmak araları ve bilekler başta olmak üzere ellerin her noktası titizlikle yıkanır.

Hijyenik el yıkama

Λ C I B Λ D E M

Eller su ile ıslatılır.

Sıvı sabun avuç içine alınır.

Sıvı sabun avuç içine dağıtılır.

Parmak aralarının yıkanması işlemi her iki el için de uygulanır.

Hijyenik el yıkama

Λ C I B Λ D E M

Her iki elin parmak uçları yıkanır.

Sağ el yardımıyla sol el baş parmağı yıkanır.

Sol el yardımıyla sağ el başparmağı yıkanır.

Eller akan su altında durulanır.

Hijyenik el yıkama

Λ C I B Λ D E M

Elleri kurulamak için kağıt havlu kullanılır.

Eller kurulanır.

Elimizi kuruladığımız kağıt havlu ile musluk kapatılır.

Kullanılan kağıt havlu evsel atığa atılır.

TASLAKTIR! Üzerinde çalışılması için hazırlanmıştır.

Cerrahi el yıkama

Cerrahi işlemler öncesinde, antiseptik solüsyon ile parmak ucundan başlanarak; parmak, parmak araları, el, kol ve dirsekten dört parmak yukarıya kadar olan kısımların ovalanarak yıkanmasıdır ve ortalama 3-5 dk sürer.

- u Deri ve tırnakların temiz olması sağlanır.
- u Tırnakların parmak uçlarını geçmemesi sağlanır.
- u Oje kullanılmaması, yapay tırnak takılmamalı.
- u Elde küçük kesikler var ise steril özel bantlar ile kapatılır.
- u Eldeki takıların tamamı çıkarılır.
- u Saçlar bone içerisine yerleştirilir, maske burun ve ağzı kapatacak şekilde bağlanır.
- u Yıkanma için tek kullanımlık fırça hazır bulundurulur.
- u Su ısısının yıkanmaya elverişli olması sağlanır.

§Yeteri kadar (5 ml) antiseptik içerikli povidon iyod/klorokhegsidin antiseptik solüsyon avuç içine alınır.

§Tırnak uçlarından başlanarak parmak, parmak araları el, kol dirsekten dört parmak yukarıya kadar ovalayarak yıkanır.

§Tırnaklar ve tırnak dipleri tek kullanımlık fırça ile fırçalanır.

§Fırçalamanın cildi travmatize etmemesine dikkat edilir.

§Uygun sertlikte fırça kullanılmalıdır.

- u Yıkama işlemi parmak uçlarından dirseğe doğru yapılmalıdır.
- u Ellerden dirseklere doğru durulama yapılmalı
- u İşlem birkaç kez tekrarlanır.
- u Yıkama süresi solüsyonun türüne göre değişmekle beraber ortalama 3-5 dakika sürer.

- u Yıkama sırasında herhangi bir yere dokunulursa eller kontamine kabul edilir. Yıkama işlemi tekrarlanır.
- u Bir ameliyattan diğer ameliyata geçiliyorsa eller fırçalanmadan solüsyonun etki etme süresi kadar ovalayarak yıkamak yeterlidir.

El Antiseptiđi Kullanımı

ACIBADEM

- u El antiseptiği ellerde major bir kontaminasyon ve gözle görünür kir olmadığı sürece her işlem öncesi ve sonrası el hijyeni için kullanılır.
- u Ellerde major kontaminasyon olması durumunda el yıkama işleminden sonra kuru elde antiseptik kullanılmalıdır.
- u Avuç içerisinde el antiseptiği alınarak mekanik hareketler ile el yıkanyormuş gibi en az 15- 20 saniye süre ile ovuşturulur.
- u El antiseptiği doz pompaları ile kullanılır.
- u El yıkama lavabosu bulunmayan alanlarda, bebek bakım alanlarında, girişim yapılan tüm alanlarda yoğun bakım ünitelerinde ve hasta başında el antiseptiği bulundurulur.
- u İzolasyonda olan tüm hastalarda mutlaka hasta odasında el antiseptiği temin edilir.

- U “El hijyeni, enfeksiyonların yayılımını kontrol etmede en etkili metoddur.
- U Hastane infeksiyonlarının oluşmasında, tüm dünyada bu konuda çalışan uzmanlar tarafından en önemli faktör olarak gösterilen olay kişilerin el temizliğidir.
- U Eldiven kullanımı asla el hijyeninin yerini alacak bir uygulama değildir.”

1. Usluer G. (2010). 21. Yüzyılda Hastane Enfeksiyonları: Neredeyiz? Türkiye Klinikleri 3(1).
2. Dokuzoğuz B. (2003). El Hijyeni, Mikrobiyoloji Enfeksiyon Dergisi 3(1).
3. Tekin AN.(2010). El Yıkama Ve Hastane Enfeksiyonlarının Önlenimi, Türkiye Klinikleri. 3(1).
4. İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Sürekli Tıp Eğitim Etkinlikleri, Hastane infeksiyonları korunma ve kontrol sempozyum dizisi No:60, ocak 2008, s. 71-78.
- 5.....<http://www.cec.health.nsw.gov.au/files/cleanhands/resources/factsheets/DOH-7680-TUR.pdf>_Erişim Tarihi: 23.08.10/ 23:40
6.<http://www.ctf.edu.tr/stek/pdfs/60/6008.pdf> Hastane enfeksiyonlarının önlenmesi ve kontrolünde olmazsa olmazı: El yıkama Erişim Tarihi: 21.08.10/ 01:30
7.http://halksagligi.uludag.edu.tr/Seminerler/hastane_enfeksiyonlari.pdf_Erişim tarihi: 19 Nisan 2005. /23.08.10/ 22:15